

ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ

«ՍԵՎԱՆԱ ԼՃԻ ԷԿՈՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՎԵՐԱԿԱՆՁՆՄԱՆ, ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ, ՎԵՐԱՐՏԱԴՐՄԱՆ ԵՎ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՈՒ ՀԱՄԱԽԻՐ ԾՐԱԳՐԵՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ՆԱԽԱԳԾԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

1. **Անհրաժեշտությունը՝** «Սևանա լճի էկոհամակարգի վերականգնման, պահպանման, վերարտադրման և օգտագործման միջոցառումների տարեկան ու համալիր ծրագրերը հաստատելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է Սևան-Հրազդան դերիվացիոն համակարգից սնվող ոռոգման համակարգերի իշխման տակ ընկած հողերի ոռոգման ջրապահովության դեֆիցիտը մասնակի մեղմելու/ջրապահովվածությունը բարձրացնելու անհրաժեշտությամբ:

2. **Ընթացիկ իրավիճակը և խնդիրները՝** «Սևանա լճի էկոհամակարգերի վերականգնման, պահպանման, վերարտադրման և օգտագործման միջոցառումների տարեկան ու համալիր ծրագրերը հաստատելու մասին» ՀՀ օրենքով (այսուհետ՝ Օրենք)՝ ամրագրված է լճից ջրի առավելագույն չափաքանակ 170 մլն մ³: Ջրբացթողուններն իրականացվում են ՀՀ կառավարության ամենամյա որոշումներով ամրագրված ամենամյա չափաքանակների շրջանակներում՝ սահմանված կարգին համապատասխան:

2016 թվականի նորմալ ջրատվության տարվա համեմատ, ինչպես 2017 թվականը (Սևանա լճից բաց է թողնվել 266.757 մլն մ³ ջուր), այնպես էլ 2018 թվականը դիտվել է սակավ ջրատվության տարիներ: 2018 թվականի հունիսի 15-ի դրությամբ, 2016 թվականի՝ որպես նորմալ ջրատվության տարվա նույն օրվա համեմատ, ջրամբարներում առկա ջրի դեֆիցիտը կազմել է 155 մլն մ³, իսկ Սևան-Հրազդան ոռոգման համակարգը սնող Ապարանի, Ազատի և Մարմարիկի ջրամբարներում՝ 35 մլն մ³: Անխուսափելի է նաև ջրի դեֆիցիտ Սևան-Հրազդան համակարգը սնող Հրազդան գետի ջրատվությունում հուլիս-սեպտեմբեր ամիսներին: Սևան-Հրազդան համակարգի իշխման տակ գտնվող 39 հազ հա հողատարածքների ջրապահովվածության հաշվարկներում նախատեսվել է Հրազդան գետի ջրատվությունն ամբողջ ոռոգման ժամանակահատվածում 165 մլն մ³ (ինչպես 2016 թվականին), որից հուլիս-սեպտեմբեր ամիսներին՝ 110 մլն մ³, սակայն գետերի բազմամյա ջրագրության տվյալների համաձայն սակավաջուր տարում այդ

ամիսների Հրագրան գետի հոսքը կազմում է 5.8 մ/վրկ՝ 55-60 մլն մ³ առանձին տարիների՝ շուրջ 70 մլն մ³, նախատեսվածից 40-45 մլն մ³ պակաս: Այսպիսով, 2018 թվականին համակարգի ոռոգման ջրի դիֆիցիտը 2016 թվականի համեմատ կկազմի շուրջ 40 մլն մ³ Մխչյանի և Ռանչպարի պոմպակայանները լրացուցիչ ծանրաբերնվածությամբ շահագործելու պարագայում:

Սևանա լճից հունիսի 15-ի դրությամբ 2016 թվականին բաց է թողնվել 8.978 մլն մ³, 2017 թվականին՝ 52.231 մլն մ³ և 2018 թվականին՝ 27.268 մլն մ³ ջուր, իսկ Արփա-Սևան թունելով Սևանա լիճ է տեղափոխվել համապատասխանաբար 2016 թվականին 94.341 մլն մ³, 2017 թվականին 87.876 մլն մ³ և 2018 թվականին 111.121 մլն մ³ ջուր:

3. Կարգավորման նպատակը և բնույթը՝

Անհրաժեշտ է փոխել օրենքով սահմանված ոռոգման նպատակով լճից 2018 թվականի բացթողման 170 մլն մ³ չափաքանակը՝ այն դարձնելով մինչև 210 մլն մ³:

4. Նախագծի մշակման գործընթացում ներգրավված ինստիտուտները՝ ներկայացված որոշման նախագիծը մշակվել է ՀՀ արդարադատության, էներգետիկ ենթակառուցվածքների և բնական պաշարների նախարարության ջրային կոմիտեի աշխատակազմի, ՀՀ էներգետիկ ենթակառուցվածքների և բնական պաշարների, ՀՀ ֆինանսների, ՀՀ տարածքային կառավարման և զարգացման, ՀՀ արտակարգ իրավիճակների, ՀՀ գյուղատնտեսության, ՀՀ բնապահպանության և ՀՀ ԳԱԱ Սևանա լճի պահպանության փորձագիտական հանձնաժողովի կողմից:

5. Ակնկալվող արդյունքները՝

Հողերին մատակարարվող ոռոգման ջրի դեֆիցիտի մեղմում և ջրապահովվածության բարձրացում: